

ยุทธศาสตร์หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

ประวัติหอภาพยนตร์

หอภาพยนตร์คืออะไร

ภาพยนตร์กำเนิดขึ้นในโลก เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๘ โดยนับเมื่อนักประดิษฐ์ชาวฝรั่งเศสนำภาพยนตร์ชนิดฉายขึ้นจอ ออกฉายเก็บค่าดูจากสาธารณชนเป็นครั้งแรกที่กรุงปารีส และหลังจากนั้นได้แพร่กระจายไปทั่วโลกอย่างรวดเร็ว และโดยที่ไม่มีใครคาดคิด ภาพยนตร์ได้เติบโตกลายเป็นมหรสพยอดนิยมของชาวโลกประจำคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ กิจการผลิตและจำหน่ายภาพยนตร์กลายเป็นธุรกิจอุตสาหกรรมที่ใหญ่โตที่สุดอย่างหนึ่งของโลก

เมื่อเริ่มมีภาพยนตร์เกิดขึ้นนั้น ได้มีผู้มองเห็นความสำคัญและคุณค่าของภาพยนตร์นอกเหนือไปจากเป็นสินค้าขายความบันเทิง คือ เห็นว่ามีค่าเสมือนเป็นเอกสารสำคัญทำนองเดียวกับเอกสารประวัติศาสตร์หรือเอกสารจดหมายเหตุ ซึ่งควรจะมีหน่วยงานทำหน้าที่รวบรวมจัดเก็บ เพื่อรักษาไว้ให้เป็นมรดกของมนุษยชาติเช่นเดียวกับการมีหอสมุดเก็บรักษาหนังสือ หอจดหมายเหตุเก็บรักษาเอกสาร หรือพิพิธภัณฑ์สถานเก็บรักษาศิลปวัตถุและโบราณวัตถุ ผู้มีสายตายาวไกลผู้หนึ่งคือ เบเลสลอร์ มาตุสซิวสกี ช่างถ่ายภาพชาวโปแลนด์ซึ่งลงทุนตีพิมพ์สมุดเล่มเล็ก ๆ เพื่อเสนอข้อเรียกร้องดังกล่าวนี้ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๔๑

แต่ปรากฏว่าเวลาผ่านไปถึง ๓๕ ปี จึงมีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นทำหน้าที่เก็บรักษาภาพยนตร์ขึ้นเป็นแห่งแรกในโลก คือ การตั้งหน่วยงานที่เรียกว่า หอภาพยนตร์ (FILM ARCHIVE) ขึ้นเป็นแห่งแรกที่กรุงสตอกโฮล์ม ประเทศสวีเดน เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๖ ซึ่งเป็นเวลาที่เกิดความตระหนักกันขึ้นแล้วว่า ภาพยนตร์อันเป็นสื่อวิเศษที่บอบบางที่สุดในบรรดาสื่อต่าง ๆ ที่มนุษย์คิดประดิษฐ์ขึ้นมา ได้สูญหายไปเป็นอันมากแล้ว เนื่องจากการเสื่อมสภาพของฟิล์มเองเพราะไม่ได้รับการดูแลรักษา การทำลายหรือทอดทิ้งเพราะไม่เห็นคุณค่าโดยเจ้าของเอง โดยเฉพาะเมื่อเกิดภาพยนตร์เสียงขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๗๐ เป็นเหตุให้มีการทำลายทิ้งฟิล์มภาพยนตร์เสียไปเป็นจำนวนมาก รวมทั้งการนำไปรีไซเคิลใช้เป็นวัตถุดิบผลิตสินค้าอื่น ๆ

หลังจากนั้นได้มีการจัดตั้งหอภาพยนตร์ ทั้งที่เป็นหน่วยงานของรัฐและของเอกชนขึ้นมาทีละรายสองรายเป็นลำดับ คือ พ.ศ. ๒๔๗๗ มีการจัดตั้งหอภาพยนตร์แห่งชาติ (REICHSFILMARCHIV) กรุงเบอร์ลิน ประเทศเยอรมัน พ.ศ. ๒๔๗๘ มีการจัดตั้ง หอสมุดภาพยนตร์แห่งชาติ (NATIONAL FILM LIBRARY) ที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ และ หอสมุดภาพยนตร์ แห่งพิพิธภัณฑ์ศิลปะสมัยใหม่ นิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา และเริ่มมีการเก็บสะสมฟิล์มภาพยนตร์ในมิลาน อิตาลี ซึ่งต่อมากลายเป็นหอภาพยนตร์แห่งชาติ อิตาลี

(CINETECA ITALIANA) พ.ศ. ๒๔๗๙ มีการก่อตั้งหอภาพยนตร์หรือภาพยนตร์สถานแห่งฝรั่งเศส (CINEMATHEQUE FRANCAISE) ที่กรุงปารีส

ต่อมา ที่กรุงปารีส ในปี พ.ศ. ๒๔๘๑ บรรดาหอภาพยนตร์รุ่นบุกเบิกจาก ๔ เมือง คือ นิวยอร์ก เบอรัลลิน ลอนดอน และปารีส ได้ร่วมมือกันจัดตั้ง **สมาพันธ์หอภาพยนตร์ระหว่างชาติ** (INTERNATIONAL FEDERATION OF FILM ARCHIVES) ขึ้น เป็นองค์การสากล มีวัตถุประสงค์สำคัญในการร่วมมือกันเพื่อการอนุรักษ์ภาพยนตร์ ในฐานะเป็นมรดกทางวัฒนธรรมสำคัญอย่างหนึ่งของมนุษยชาติ ซึ่ง ณ บัดนั้น ภาพยนตร์มิได้มีคุณค่าเฉพาะด้านเป็นสื่อบันทึกเหตุการณ์หรือเป็นเอกสารจดหมายเหตุเท่านั้น แต่ยังมีค่าในฐานะงานสร้างสรรค์ทางศิลปะอย่างสูงของโลกด้วย

น่าสังเกตว่า ระเบียบข้อบังคับที่สำคัญข้อหนึ่งของสมาพันธ์ ซึ่งยังคงบังคับใช้จนปัจจุบัน ได้แก่ ข้อที่ระบุว่า สถาบันหรือองค์กรใด ๆ ก็ตาม ที่ใช้ภาพยนตร์ของตนไปเพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า จะไม่ได้รับการยอมรับให้เข้าเป็นสมาชิกของสมาพันธ์ ซึ่งนั่นหมายความว่า หอภาพยนตร์จะต้องเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร

นับจากนั้นมา จึงมีหอภาพยนตร์เกิดใหม่เพิ่มขึ้นทีละรายสองรายในประเทศต่าง ๆ แต่โดยมากมักเกิดขึ้นในประเทศในทวีปยุโรป

ในทวีปเอเชีย กว่าจะมีการจัดตั้งหอภาพยนตร์แห่งแรกขึ้น เวลาได้ล่วงเลยไปจนเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๒ จึงมีการจัดตั้งหอภาพยนตร์แห่งแรกขึ้นในประเทศอิหร่าน ปี พ.ศ. ๒๕๐๑ มีการจัดตั้งหอภาพยนตร์แห่งชาติ กรุงปักกิ่ง ประเทศจีน พ.ศ. ๒๕๐๗ มีการจัดตั้ง หอภาพยนตร์แห่งชาติ เมืองปูนา ประเทศอินเดีย แม้แต่ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งได้ชื่อว่ามี การอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมของชาติได้ดียิ่ง ก็เพิ่งมาจัดตั้งหอภาพยนตร์แห่งชาติ (NATIONAL FILM CENTER) ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๓ นี้เอง ก่อนหน้าประเทศบังกลาเทศ ซึ่งตั้งหอภาพยนตร์แห่งชาติ ของตนเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๑

ในส่วนของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน อินโดนีเซียเป็นประเทศแรกในภูมิภาคนี้ ที่ตั้งหอภาพยนตร์ของตน (SINEMATEK INDONESIA) ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๘ เวียดนามเป็นแห่งที่สอง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒ และฟิลิปปินส์ เป็นแห่งที่สาม เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๖ แต่ตั้งได้ไม่กี่ปี เมื่อเกิดการล้มล้างรัฐบาล มาร์กอส หอภาพยนตร์แห่งชาติได้ถูกยุบเลิกไปด้วย ปัจจุบันมีเพียงหอภาพยนตร์เล็ก ๆ ในมหาวิทยาลัย ฟิลิปปินส์

การจัดตั้งหอภาพยนตร์แห่งชาติของไทย

สำหรับประเทศไทย ซึ่งมีประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ของตนเองไม่น้อยหน้าประเทศใดในโลก โดยเฉพาะมีการผลิตภาพยนตร์มาก เคยติดอยู่ในอันดับที่ ๑๒ ของประเทศผู้ผลิตภาพยนตร์รายใหญ่ของโลก คือผลิตภาพยนตร์เรื่องมากกว่า ๑๐๐ เรื่องต่อปี น่าสังเกตว่าความคิดในการจัดเก็บรักษาภาพยนตร์ของชาติได้เคยเกิดขึ้นอย่างเป็นทางการครั้งหนึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๐๙ คือ เมื่อคณะอนุกรรมการสื่อสารมวลชน ในคณะกรรมการชาติ ว่าด้วยองค์การยูเนสโกแห่งประเทศไทย ซึ่งมีพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเปรมบุรฉัตร

ทรงเป็นประธาน มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคมของปีนั้น เรียกร้องให้หอสมุดแห่งชาติ เปิดแผนกเก็บภาพยนตร์ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมขึ้นอีกแผนกหนึ่ง โดยหวังจะให้เยาวชนรุ่นหลังได้ทราบความเป็นไปในอดีตได้อย่างชัดเจน และพร้อมกันนั้นก็ต้องการให้เกิดความสะดวกระบายในการค้นคว้าด้วย

แต่น่าเสียดายว่า การเรียกร้องนั้นไม่สามารถทำให้เกิดการปฏิบัติจริงแต่อย่างใด โอกาสที่ประเทศไทยจะมีหอภาพยนตร์เกิดขึ้นในอันดับต้น ๆ ของเอเชียจึงไม่เกิดขึ้น

เวลาผ่านไปจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๒๔ มีเอกชนซึ่งสนใจศึกษาค้นคว้าประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ไทยผู้หนึ่ง ได้ค้นพบฟิล์มภาพยนตร์เก่าสมัยรัชกาลที่ ๗ ของกองภาพยนตร์เผยแพร่ข่าว กรมรถไฟหลวงในอดีต จึงเรียกร้องต่อสาธารณะผ่านทางสื่อมวลชน ให้ทางราชการดำเนินการอนุรักษ์ภาพยนตร์เหล่านั้นและจัดตั้งหน่วยงานทำหน้าที่เก็บรวบรวมและอนุรักษ์ภาพยนตร์ขึ้นในประเทศไทย

หลังจากดำเนินการเรียกร้องอย่างต่อเนื่อง ในที่สุดเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๗ กรมศิลปากรจึงไม่อาจนิ่งดูตายต่อไปได้ ต้องยอมรับข้อเรียกร้อง โดยจัดทำโครงการจัดตั้งหอภาพยนตร์แห่งชาติ และขออนุมัติโครงการนี้จากกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๗

คณะกรรมการของโครงการ ซึ่งประกอบด้วยข้าราชการกรมศิลปากร นักวิชาการ เอกชน และบุคคลในวงการภาพยนตร์ ได้ศึกษาการจัดตั้ง รูปแบบโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานหรือองค์กรด้านนี้ของประเทศต่าง ๆ ที่สุดได้เห็นชอบให้เรียกชื่อหน่วยงานที่จะจัดตั้งขึ้นในประเทศไทยนี้ว่า **หอภาพยนตร์แห่งชาติ** และเรียกในภาษาอังกฤษว่า THE NATIONAL FILM ARCHIVE ตามแบบของประเทศอังกฤษ คณะกรรมการยังมองเห็นว่าหน่วยงานนี้ สามารถพัฒนาให้มีฐานะเป็นเอกเทศระดับกองของหน่วยราชการได้ในอนาคต แต่ในระยะเริ่มต้นซึ่งไม่มีอะไรอยู่ในมือเลยนอกจากแผ่นกระดาษ จึงให้มีฐานะเท่ากับงานหนึ่งฝากไว้กับกองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติในขณะนั้น และได้รับอนุญาตจากกรมศิลปากร ให้ใช้อาคารเก่าที่ร้างหลังหนึ่ง ในบริเวณพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป์ ถนนเจ้าฟ้า กรุงเทพฯ ซึ่งเคยเป็นอาคารโรงภาพยนตร์ของกรมตำรวจมาก่อน ทำเป็นที่ทำการของหอภาพยนตร์แห่งชาติ โดยจ้างลูกจ้างชั่วคราว ๔ นาย และแต่งตั้งข้าราชการคนหนึ่งมาปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้างาน

ภารกิจในระยะแรกของหอภาพยนตร์แห่งชาติ คือการแสวงหาภาพยนตร์และสิ่งเกี่ยวเนื่องใด ๆ ก็ตามเกี่ยวกับภาพยนตร์ เช่น เอกสารเกี่ยวกับการสร้างภาพยนตร์ ภาพถ่ายเกี่ยวกับภาพยนตร์ สิ่งพิมพ์เกี่ยวกับการโฆษณาเผยแพร่ภาพยนตร์ วัตถุและอุปกรณ์ครุภัณฑ์เกี่ยวกับการสร้างภาพยนตร์ หนังสือและวารสารเกี่ยวกับภาพยนตร์ ฯลฯ โดยเน้นที่ผลงานซึ่งเป็นของคนไทยหรือของชาติ ซึ่งคนไทยได้เริ่มรู้จักภาพยนตร์มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๔๐ และเริ่มสร้างภาพยนตร์มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๔๓ เป็นต้นมา ปัญหาสำคัญคือฟิล์มภาพยนตร์เป็นสื่อที่เปราะบางที่สุด อาจเสื่อมสภาพได้อย่างง่ายดายหากไม่ได้รับการดูแลรักษาและอนุรักษ์ จึงเชื่อว่าผลงานภาพยนตร์ของชาติได้เสื่อมสภาพและสาบสูญไปแล้วเป็นจำนวนมาก อาจจะมีมากกว่าครึ่งหนึ่งของทั้งหมดที่เคยสร้างขึ้น

อย่างไรก็ดี หอภาพยนตร์แห่งชาติ สามารถติดตามค้นหาและแสวงหาฟิล์มภาพยนตร์และสิ่งเกี่ยวเนื่องกับภาพยนตร์ที่ยังเหลืออยู่ได้เป็นจำนวนมากพอที่จะเก็บรักษาและอนุรักษ์ไว้เป็นมรดกอย่างหนึ่ง

ของชาติสืบทอดไป ขณะเดียวกันก็ทำหน้าที่คอยแสวงหาและจัดเก็บบรรดาภาพยนตร์และสิ่งเกี่ยวเนื่องกับภาพยนตร์ของชาติที่ได้รับการผลิตในปัจจุบัน เพื่อมิให้สูญหายไปดังในอดีต

ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ กรมศิลปากรให้โอนหอภาพยนตร์แห่งชาติ ไปสังกัดเป็นฝ่ายหนึ่งในกองหอจดหมายเหตุแห่งชาติ และในปีนี้อะเภอหอภาพยนตร์แห่งชาติเริ่มเปิดให้บริการแก่สาธารณชน ซึ่งมี ๒ ลักษณะ คือการให้บริการแก่ผู้เข้าไปขอค้นคว้าภาพยนตร์และสิ่งเกี่ยวเนื่องกับภาพยนตร์ อีกลักษณะคือการจัดกิจกรรมฉายภาพยนตร์ การจัดนิทรรศการ การจัดบรรยายเกี่ยวกับภาพยนตร์ นอกจากนี้หอภาพยนตร์แห่งชาติยังได้สมัครเป็นสมาชิกสังเกตการณ์ของสมาพันธ์หอภาพยนตร์ระหว่างชาติ และในปีนี้อะเภอหอภาพยนตร์แห่งชาติได้รับรางวัลเหรียญเงินขององค์การยูเนสโก นับเป็นเกียรติภูมิสำคัญอย่างหนึ่งของหน่วยงานและของชาติ

ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ หอภาพยนตร์แห่งชาติได้ย้ายสถานที่ตั้งจากอาคารเก่าในบริเวณพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป์ ถนนเจ้าฟ้า กรุงเทพฯ ไปยังสถานที่ตั้งใหม่ที่ถนนพหลโยธิน สาย ๕ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

หากเปรียบเทียบหอภาพยนตร์แห่งชาติ กับหน่วยงานอื่นในบริบทของบทบาทหน้าที่ทำนองเดียวกัน เช่น หอสมุด พิพิธภัณฑ์ หอจดหมายเหตุ หอศิลป์ และ ศูนย์วัฒนธรรม หอภาพยนตร์อาจเป็นหน่วยงานที่ได้รับการเอาใจใส่จากรัฐน้อยที่สุด และเป็นหน่วยงานที่โดดเด่นที่สุด เพราะทั้งประเทศมีอยู่เพียงแห่งเดียว ในขณะที่ประเทศมีหอสมุด พิพิธภัณฑ์ หอจดหมายเหตุ หอศิลป์และศูนย์วัฒนธรรม นับร้อยนับพันแห่ง รัฐไม่เคยคิดเรื่องการจัดตั้งหอภาพยนตร์มาก่อน หอภาพยนตร์แห่งชาติเกิดขึ้นได้เมื่อยี่สิบปีที่ผ่านมา เพราะการเสนอแนะเรียกร้องและลงมืออาสาสมัครทำงานให้รัฐโดยเอกชน

แม้ว่าจะไม่ได้รับการเอาใจใส่เท่าที่ควร แต่เวลาที่ยี่สิบปีที่ผ่านมา หอภาพยนตร์แห่งชาติสามารถปฏิบัติการกิจด้านพื้นฐานได้เป็นผลสำเร็จ นั่นคือการแสวงหารวบรวมภาพยนตร์และสิ่งเกี่ยวเนื่องกับภาพยนตร์ จนกล่าวได้ว่าประเทศไทยมีมรดกภาพยนตร์ของชาติเป็นปึกแผ่น

แต่ความสำเร็จนั้นกำลังจะเป็นความล้มเหลวในบั้นปลาย เพราะหอภาพยนตร์แห่งชาติกำลังเผชิญกับปัญหาความเป็นความตาย นั่นคือไม่สามารถให้การดูแลรักษาฟิล์มภาพยนตร์ที่มีอยู่ให้คงอยู่ต่อไป เพราะการขาดแคลนบุคลากร งบประมาณ ครุภัณฑ์และอาคารสถานที่ทำงาน ขนาดของภารกิจในการดูแลรักษาฟิล์มภาพยนตร์ของหอภาพยนตร์แห่งชาติอาจเปรียบได้กับภารกิจของโรงพยาบาลในขณะที่หอภาพยนตร์แห่งชาติมีสภาพเป็นเพียงสุขศาลาอนาถา

อีกด้านหนึ่งหอภาพยนตร์แห่งชาติมีภารกิจในด้านให้บริการสาธารณะ การให้บริการของหอภาพยนตร์มีสองทาง ทางหนึ่งคือเป็นแหล่งค้นคว้าศึกษาโดยตรง หอภาพยนตร์เป็นคลังภาพยนตร์ที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ ประชาชนผู้สนใจสามารถเข้าไปขอดูหรือศึกษาค้นคว้าภาพยนตร์และสิ่งเกี่ยวเนื่องกับภาพยนตร์ที่หอภาพยนตร์จัดไว้ให้บริการ อีกทางหนึ่งเป็นแหล่งให้การเรียนรู้ระบบและการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ประชาชน โดยการจัดกิจกรรมการเผยแพร่ เช่น การจัดรายการฉายภาพยนตร์เป็นประจำ การจัดนิทรรศการ การจัดประชุมทางวิชาการ การจัดทำสิ่งพิมพ์ทางวิชาการออกเผยแพร่

ในระบอบทศวรรษแรกของการจัดตั้ง (๒๕๒๗ - ๒๕๓๗) หอภาพยนตร์แห่งชาติพยายามรักษา สมดุลย์ของภารกิจ ระหว่างภารกิจการแสวงหา การเก็บรักษา และภารกิจการให้บริการ โดยพยายามทำทั้งสองทาง เป็นหอภาพยนตร์อย่างที่เรียกกันว่าแอคทีฟ ดูคึกคักมีชีวิตชีวา

แต่ในระบอบทศวรรษหลัง (๒๕๓๗ - ๒๕๔๗)หอภาพยนตร์แห่งชาติเริ่มประสบปัญหา ภารกิจในด้านการแสวงหาและดูแลรักษาภาพยนตร์และสิ่งเกี่ยวเนื่องซึ่งสั่งสมเป็นปีกแผ่นขึ้นนั้น ต้องการการดูแลให้ เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการของหอภาพยนตร์สากล กำลังงบประมาณและกำลังคนที่จำกัดทำให้หอ ภาพยนตร์แห่งชาติจำเป็นต้องเลือกทุ่มเทให้กับภารกิจด้านการแสวงหาและการดูแลรักษาภาพยนตร์ มากกว่า ภารกิจด้านการให้บริการ เมื่อต้องเลือก จึงต้องการพื้นที่สำหรับเก็บภาพยนตร์มากกว่าที่สำหรับฉายให้คนดู จึงต้องให้เจ้าหน้าที่ ๆ มีอยู่จำกัดนั้นทำงานด้านการดูแลรักษาฟิล์มภาพยนตร์มากกว่าที่จะไปจัดรายการฉาย ภาพยนตร์

ในระบอบทศวรรษที่ผ่านมา หอภาพยนตร์แห่งชาติจึงกลายเป็นหน่วยงานวัฒนธรรมอย่างที่เรียก กันว่าพาสสิฟ คือเฉื่อยเนือหรือเสียบเซียบเหมือนไม่มีชีวิตชีวา

หอภาพยนตร์แห่งชาติจำเป็นต้องเลือกทางเฉื่อย เพราะต้นทุนเนื้อหาของมรดกภาพยนตร์ของ ชาตึก็คือตัวฟิล์มภาพยนตร์ การดูแลรักษาฟิล์มภาพยนตร์นั้นไม่ใช่เรื่องง่ายและสนุกอีกทั้งได้หน้าตาเหมือน การจัดฉายหนังให้ผู้คนชื่นชม ตรงข้ามการดูแลรักษาฟิล์มเป็นเรื่องลำบากยากเข็ญ ทุกข์ทรมานและไม่มีใครรู้ เป็นการปิดทองหลังพระ แต่หอภาพยนตร์แห่งชาติหวังว่าการปิดทองที่ทุกข์ทรมานนี้จะก่อปิติเพราะผู้คนในอนาคตจะได้รับประโยชน์จากมรดกภาพยนตร์เหล่านี้

แต่ในสภาพความเป็นจริง หอภาพยนตร์แห่งชาติพบว่าความทุกข์ทรมานนี้อาจไม่ก่อปิติเลย นอกจากความขมขื่น เพราะความอึดคัดขาดแคลนจากที่ไม่ได้รับการเอาใจใส่เท่าที่ควรหรือพอเพียงของ หน่วยงานรัฐแห่งนี้ อาจทำให้การทำงานที่ทุกข์ทรมานและยากเข็ญกลายเป็นสูญเปล่า สุขศาลาย่อมไม่อาจ รักษาคนไข้ที่มีจำนวนมากเกินกำลังและเจ็บป่วยด้วยโรคร้ายแรง

จากหอภาพยนตร์แห่งชาติ สู่ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ท่ามกลางกระแสการปฏิรูปการศึกษาและการปฏิรูประบบราชการ หอ ภาพยนตร์แห่งชาติได้เรียนรู้เรื่องการปฏิรูปหน่วยราชการเป็นองค์การมหาชน ตามพระราชบัญญัติองค์การ มหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงเกิดความหวังว่าหากหอภาพยนตร์ได้รับการปฏิรูปเป็นองค์การมหาชน คงจะได้รับการ อุดหนุนจากรัฐบาลและได้รับการพัฒนาหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ เข้มแข็ง สามารถดำเนินงานให้บรรลุ วัตถุประสงค์ได้สมบูรณ์และเป็นจริง

หอภาพยนตร์จึงเรียกร้องขอปฏิรูปหน่วยงานเป็น องค์การมหาชน ตามพระราชบัญญัติองค์การ มหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ หลังจากใช้เวลาเรียกร้องยื่นหยัดต่อเนืองนานถึง ๘ ปีเต็ม จึงประสบความสำเร็จได้รับการ จัดตั้งเป็น หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) โดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๒

ศักยภาพที่บริบูรณ์ของหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

ถ้าหากว่าหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้รับการปฏิรูปและพัฒนาได้สำเร็จจริง หอภาพยนตร์ที่พัฒนาแล้วจะทำอะไรได้บ้าง

ในด้านอนุรักษ์ เป็นแหล่งศูนย์กลางเก็บสะสมและดูแลรักษาภาพยนตร์ทั้งหลายของชาติ รวมถึงอาจคัดสรรภาพยนตร์สำคัญของโลกเพื่อเป็นสมบัติของชาติ เป็นหลักประกันว่าภาพยนตร์ทั้งหลายนั้นจะเป็นมรดกตกทอดไปสู่ลูกหลานของชาติในอนาคต

ด้านการศึกษา เป็นเป็นศูนย์กลางในการศึกษาค้นคว้าวิจัยภาพยนตร์ของชาติ ทั้งในสาขาภาพยนตร์เอง และการวิจัยสหวิทยาโดยใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อ เป็นการสร้างสมองค์ความรู้ด้านภาพยนตร์ของชาติ เป็นแหล่งให้การศึกษาริเริ่มระบบ การเรียนรู้ตามอัธยาศัยและการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ประชาชน

ในด้านเศรษฐกิจ เป็นคลังทรัพย์สินทางปัญญาด้านภาพยนตร์และวิดิทัศน์ของชาติ เป็นต้นทุนที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและงอกเงยต่อยอดตลอดเวลา

ในด้านการเผยแพร่ สามารถเผยแพร่เกียรติภูมิด้านภาพยนตร์ของชาติ และเกียรติภูมิด้านอื่น ๆ ของชาติผ่านทางภาพยนตร์อย่างกว้างขวาง โลกหอภาพยนตร์ระหว่างชาติ เป็นโลกที่ไร้พรมแดนและปราศจากกำแพงเศรษฐกิจ โดยสนธิสัญญาระหว่างสมาพันธ์หอภาพยนตร์ระหว่างชาติ กับ สมาพันธ์สมาคมผู้จัดจำหน่ายภาพยนตร์ระหว่างชาติ และองค์การยูเนสโก สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเผยแพร่ภาพยนตร์ระหว่างหอภาพยนตร์ชาติต่าง ๆ อย่างเสรี

ถ้าหากคิดว่าภาพยนตร์เป็นศาสนา หอภาพยนตร์คือวัดของศาสนานี้ ห้องเย็นเก็บฟิล์มคือหอไตร พิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์คือวิหาร ห้องให้บริการค้นคว้าคือศาลาการเปรียญ โรงหนังคือโบสถ์ ดังนั้นหากจะทำนุบำรุงและสืบต่อศาสนานี้ จักต้องทำนุบำรุงวัดของศาสนานี้ให้ได้ก่อน จึงจะได้อันสงค์

มีคำกล่าวที่ท้าทายว่า ประเทศใดหากยังไม่มีหอภาพยนตร์สักแห่งหนึ่งที่พัฒนาแล้ว ย่อมไม่อาจนับถือได้ว่าเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วทางวัฒนธรรม

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ที่ศาลายา จะได้รับการพัฒนาให้เป็นศูนย์อนุรักษ์และบริการโสตทัศน์แห่งชาติ กล่าวคือเป็นศูนย์เก็บรวบรวมและอนุรักษ์ภาพยนตร์และสิ่งเกี่ยวเนื่อง เป็นศูนย์ให้บริการค้นคว้าศึกษาภาพยนตร์และสิ่งเกี่ยวเนื่อง เป็นศูนย์จัดกิจกรรมเผยแพร่ภาพยนตร์ในฐานะเป็นเอกสารประวัติศาสตร์ เป็นงานศิลป์และเป็นมรดกฯ โดยจัดสร้างห้องสมุด โรงภาพยนตร์และพิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์

สมบัติและมรดกของหอภาพยนตร์

ปัจจุบันหอภาพยนตร์ เก็บรักษาภาพยนตร์ต่าง ๆ ซึ่งจำแนกเป็น ภาพยนตร์ข่าวโทรทัศน์ ประมาณ ๕๐,๐๐๐ เรื่อง ภาพยนตร์สารคดี ประมาณ ๘,๐๐๐ เรื่อง ภาพยนตร์เรื่องหรือหนังไทย ประมาณ ๑,๕๐๐ เรื่อง และวิดิทัศน์ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ เรื่อง สิ่งเกี่ยวเนื่องกับภาพยนตร์ ได้แก่ บทภาพยนตร์ ๒๐๐ เรื่อง รูปนิ่ง ๒๓,๐๐๐ รูป ใบปิดหรือโปสเตอร์ ๒,๕๐๐ เรื่อง หนังสือนั่งหรือโซว์การ์ด ๑,๐๐๐ เรื่อง หนังสือนั่ง ๕,๐๐๐ เล่ม สื่อบันทึกภาพยนตร์ ๓๕๐ เรื่อง แผ่นเสียง ๗๐๐ แผ่น วัตถุพิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์ ๖๐๐ ชิ้น

การให้บริการ

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ให้บริการสาธารณะใน ๒ ลักษณะ อย่างหนึ่งคือการให้บริการแก่ผู้สนใจเข้ามาขอศึกษาค้นคว้าจากภาพยนตร์และสิ่งเกี่ยวเนื่องกับภาพยนตร์ของหอภาพยนตร์ ซึ่งหอภาพยนตร์จัดให้บริการทำนองเดียวกับหอสมุดหรือหอจดหมายเหตุ และให้บริการทำสำเนาภาพยนตร์และสิ่งเกี่ยวเนื่องโดยผู้ใช้บริการต้องปฏิบัติตามระเบียบและเสียค่าบริการ อีกลักษณะหนึ่งคือการให้บริการแก่สาธารณชนเข้าชมและร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่หอภาพยนตร์ จัดขึ้น เช่นรายการจัดฉายภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์ของหอภาพยนตร์ การแสดงนิทรรศการ การบรรยาย การอบรม รวมทั้งการเข้าชมพิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์ไทยของหอภาพยนตร์

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก เพื่อกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์

การวิเคราะห์สถานการณ์ SWOT Analysis เป็นการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของหอภาพยนตร์ โดยแบ่งการวิเคราะห์ดังนี้

การวิเคราะห์สถานการณ์จากปัจจัยภายใน

เป็นการศึกษาองค์ประกอบภายในของหอภาพยนตร์ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน อันจะเป็นการบ่งบอกถึงจุดแข็งและจุดอ่อน ของการทำงานของหอภาพยนตร์ ดังนี้

จุดแข็ง

๑. การกิจในการเก็บรักษา ซ่อมสงวนรักษาภาพยนตร์มีที่หอภาพยนตร์แห่งเดียว
๒. ทรัพย์สินอันเป็นมรดกของชาติที่หอภาพยนตร์ได้ดำเนินการเก็บรักษามาเป็นเวลา ๒๕ มีเป็นจำนวนมากที่สามารถนำมาอนุรักษ์ ศึกษาสร้างองค์ความรู้ และบริการเพื่อให้สาธารณชนได้ใช้ประโยชน์
๓. ผู้ดำเนินการภารกิจด้านการอนุรักษ์ภาพยนตร์ในหอภาพยนตร์มีความมุ่งมั่นอย่างแรงกล้าที่จะนำหอภาพยนตร์สู่เป้าหมายของการจัดตั้งหอภาพยนตร์ที่พัฒนาแล้ว

จุดอ่อน

๑. เครื่องมือที่ใช้ดำเนินการเป็นเครื่องมือเก่าล้าสมัยที่ได้รับบริจาคและเครื่องมือที่หอภาพยนตร์ดัดแปลงอุปกรณ์บางอย่างขึ้นมาใช้ทำงาน ทำให้ไม่สามารถทำงานให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานที่กำหนดไว้
๒. ไม่มีอาคารสถานที่ในดำเนินการกิจหอภาพยนตร์อย่างเหมาะสม
๓. มีการศึกษาค้นคว้า วิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านภาพยนตร์น้อยมาก

๔. การพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพไม่ต่อเนื่อง
๕. ขาดการประชาสัมพันธ์เชิงรุก
๖. พื้นที่เข้า-ออกหอภาพยนตร์ ไม่เอื้ออำนวยในการจัดกิจกรรม

การวิเคราะห์สถานการณ์จากปัจจัยภายนอก

จากการวิเคราะห์สถานการณ์ภายนอกส่งผลกระทบต่อการทำงานของหอภาพยนตร์ ที่เป็นทั้งโอกาสและอุปสรรค ต่อการตอบสนองพันธกิจและเป้าหมายการจัดตั้งหอภาพยนตร์ ดังนี้

โอกาส

๑. รัฐมนตรีที่กำกับดูแลให้ความสำคัญต่อการดำเนินการของหอภาพยนตร์
๒. คณะกรรมการบริหารพร้อมช่วยผลักดันให้หอภาพยนตร์มุ่งสู่วัตถุประสงค์การจัดตั้งหอภาพยนตร์
๓. ภาพยนตร์เป็นสื่อที่ครองใจมหาชนทั่วโลก
๔. กระแสสังคมให้ความสำคัญต่อการเก็บรักษาภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์และสิ่งเกี่ยวเนื่องมากขึ้นเป็นลำดับ
๕. เมืองครุภาครัฐ เอกชน สถานศึกษา และกลุ่มคนอาชีพทางด้านภาพยนตร์สนับสนุนการดำเนินการของหอภาพยนตร์
๖. ภารกิจของหอภาพยนตร์จะเป็นต้นทุนทางความคิดต่อยอดให้มีการสร้างสรรค์ผลงานภาพยนตร์ โดยสามารถเป็นฐานสู่การพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศอุตสาหกรรมด้านการผลิตภาพยนตร์
๗. ชุมชนและท้องถิ่นหลายแห่งมีการตื่นตัวในเรื่องการรื้อฟื้นชุมชนดั้งเดิม และบางชุมชนมีโรงภาพยนตร์เป็นศูนย์กลางเชื่อมสัมพันธ์ ภารกิจของหอภาพยนตร์สามารถสนับสนุนความต้องการนี้ได้

อุปสรรค

๑. คนทั่วไปเข้าใจระบบขององค์การมหาชนในเชิงลบ
๒. เมื่อปรับเป็นองค์การมหาชน หอภาพยนตร์ยังไม่มีการพัฒนาด้านกายภาพเพื่อเป็นต้นทุนการดำเนินการกิจอย่างมีประสิทธิภาพ
๓. การจัดงบประมาณของรัฐในการพัฒนาแหล่งศิลปวัฒนธรรมยังไม่สมดุล

กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับแผนยุทธศาสตร์

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๘๐

(๖) ส่งเสริมและสนับสนุนความรู้รักสามัคคีและการเรียนรู้ ปกป้องจิตสำนึก และเผยแพร่วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณีของชาติ ตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรแห่งชาติในการอนุรักษ์ภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์และสิ่งเกี่ยวเนื่องที่ได้มาตรฐานระดับโลก รวมทั้งเป็นศูนย์กลางองค์ความรู้และบริการให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้ใช้ประโยชน์สูงสุด

พันธกิจ

๑. แสวงหา คัดเลือกภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์และสิ่งเกี่ยวเนื่องเพื่อเก็บรักษาเป็นทรัพย์สินทางปัญญาและมรดกศิลปวัฒนธรรมของชาติ
๒. วิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์และสิ่งเกี่ยวเนื่อง
๓. บริการสาธารณะเพื่อการศึกษา ค้นคว้า และส่งเสริม เผยแพร่ให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุดจากภาพยนตร์

วัตถุประสงค์ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งหอภาพยนตร์

(องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๒

๑. จัดทำ รวบรวม ประเมินค่า คัดเลือก และจัดทำระบบทะเบียนภาพยนตร์และสิ่งเกี่ยวเนื่อง เพื่อเก็บรักษาไว้เป็นทรัพย์สินทางปัญญาของชาติ และเป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติ
๒. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์เพื่อปฏิบัติการและให้บริการอนุรักษ์ภาพยนตร์ตลอดจนสิ่งเกี่ยวเนื่องกับภาพยนตร์
๓. ศึกษา วิจัย ตลอดจนสนับสนุนการทำวิจัยเกี่ยวกับภาพยนตร์ และสนับสนุนให้มีการใช้ภาพยนตร์เป็นเครื่องมือในการทำวิจัยในสาขาวิชาอื่นๆ
๔. ให้บริการสาธารณะเพื่อการศึกษา ค้นคว้า และการใช้ประโยชน์จากภาพยนตร์ รวมทั้งสิ่งเกี่ยวเนื่องกับภาพยนตร์ ตลอดจนข้อมูลต่างๆ ที่หอภาพยนตร์มีอยู่
๕. จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ภาพยนตร์ในฐานะเป็นสื่อการเรียนการสอนศิลปวัฒนธรรม และการบันเทิง และเป็นแหล่งให้การศึกษาเรียนรู้นอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัยและการศึกษาตลอดชีวิต
๖. จัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่เกี่ยวกับภาพยนตร์เพื่อเผยแพร่เป็นวิทยากรและผลงานด้านภาพยนตร์ต่อสาธารณะ
๗. เป็นศูนย์กลางข้อมูลด้านภาพยนตร์ ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลด้านภาพยนตร์กับหอภาพยนตร์นานาชาติ สถาบันการศึกษา และหน่วยงานด้านภาพยนตร์อื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศ
๘. เป็นสมาชิกภาพและเข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานหรือองค์การระหว่างชาติที่เกี่ยวข้องกับกิจการของหอภาพยนตร์ ทั้งนี้ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี

หอภาพยนตร์มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ ก่อตั้งสิทธิ หรือทำนิติกรรมทุกประเภทผูกพันทรัพย์สิน ตลอดจนทำนิติกรรมอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของหอภาพยนตร์

๒. จัดให้มีหรือให้ทุนเพื่อสนับสนุนการศึกษาและการดำเนินงานเกี่ยวกับหอภาพยนตร์
๓. ทำความตกลงและร่วมมือกับองค์การหรือหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในประเทศหรือต่างประเทศ ในกิจการที่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของหอภาพยนตร์
๔. เข้าร่วมทุนกับนิติบุคคลอื่นในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหอภาพยนตร์
๕. กู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของหอภาพยนตร์
๖. เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน หรือค่าบริการในการดำเนินกิจการทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการกำหนด
๗. ดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหอภาพยนตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ของหอภาพยนตร์ ๒ ปี

(ปี ๒๕๕๖ – ๒๕๕๗)

ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาการอนุรักษ์ภาพยนตร์หรือสื่อโสตทัศนศาสตร์ของชาติ ให้อยู่ในระดับมาตรฐานของสมาพันธ์หอภาพยนตร์ระหว่างชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างสมองค์ความรู้ด้านภาพยนตร์ หรือสื่อโสตทัศนศาสตร์เพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูลทั้งในและต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การให้บริการและเผยแพร่ภาพยนตร์ สื่อโสตทัศนศาสตร์และสิ่งเกี่ยวเนื่องเพื่อสร้างคุณค่าเพิ่มทางปัญญา สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และสร้างความปรองดองแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ

แผนยุทธศาสตร์หอภาพยนตร์(องค์การมหาชน)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ :

การพัฒนาการอนุรักษ์ภาพยนตร์ สื่อโสตทัศนศาสตร์และสิ่งเกี่ยวเนื่องของชาติ ให้อยู่ในระดับมาตรฐานของสมาพันธ์หอภาพยนตร์ระหว่างชาติ

เป้าประสงค์ที่ ๑

มีอาคารพร้อมอุปกรณ์เพื่อการซ่อมสงวนรักษาและการให้บริการศึกษา ค้นคว้าและเผยแพร่ภาพยนตร์ สื่อโสตทัศนศาสตร์ สิ่งเกี่ยวเนื่องที่ทันสมัยได้มาตรฐานโลกภายใน ๔ ปี

ตัวชี้วัด

เชิงคุณภาพ: อาคารพร้อมอุปกรณ์ที่ได้มาตรฐาน

กลยุทธ์ที่ ๑

ลงทุนสร้างอาคารและจัดหาอุปกรณ์ในการอนุรักษ์และเผยแพร่ภาพยนตร์ สื่อโสตทัศนศาสตร์และสิ่งเกี่ยวเนื่องที่ได้มาตรฐานโลก

โครงการ/กิจกรรม

โครงการศูนย์อนุรักษ์และบริการโสตทัศนศึกษา
โครงการคลังแรกรับภาพยนตร์และสิ่งเกี่ยวเนื่องกับภาพยนตร์
โครงการจัดซื้ออุปกรณ์การอนุรักษ์ฟิล์มภาพยนตร์ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
ตัวชี้วัดเป้าหมาย(ผลผลิต)

เชิงปริมาณ: อาคารและอุปกรณ์ในการอนุรักษ์และเผยแพร่ภาพยนตร์ สื่อโสตทัศนศึกษาและสิ่งเกี่ยวเนื่อง

ปี ๒๕๕๕ เริ่มดำเนินการจัดจ้างการก่อสร้างอาคารและจัดซื้ออุปกรณ์ตามที่ได้รับงบประมาณ

ปี ๒๕๕๖ ดูแลการดำเนินการก่อสร้างอาคารและจัดหาอุปกรณ์ให้เป็นไปตามแผน

ปี ๒๕๕๗ ดูแลการดำเนินการก่อสร้างอาคารและจัดหาอุปกรณ์ให้เป็นไปตามแผน

เป้าประสงค์ที่ ๒

แสวงหาภาพยนตร์ สื่อโสตทัศนศึกษาและสิ่งเกี่ยวเนื่องตามเกณฑ์การจัดหาของหอภาพยนตร์
ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ: ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของภาพยนตร์ สื่อโสตทัศนศึกษาและสิ่งเกี่ยวเนื่องที่แสวงหา

ปี ๒๕๕๔ ร้อยละ ๑๐

ปี ๒๕๕๕ ร้อยละ ๑๐

ปี ๒๕๕๖ ร้อยละ ๑๕

ปี ๒๕๕๗ ร้อยละ ๑๕

กลยุทธ์ที่ ๑

รณรงค์ให้สังคมไทยเรียนรู้และตระหนักถึงความจำเป็นในการอนุรักษ์ภาพยนตร์ สื่อโสตทัศนศึกษาและสิ่งเกี่ยวเนื่อง และสร้างเครือข่ายเพื่อการแสวงหา

โครงการ/กิจกรรม

โครงการขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์แห่งชาติ

ตัวชี้วัดเป้าหมาย(ผลผลิต)

เชิงปริมาณ: จำนวนกิจกรรมการรณรงค์ที่จัดขึ้น

ปี ๒๕๕๕ ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ ๕ รายการ, รายการวิทยุ ๑ รายการ, รายการโทรทัศน์ ๑ รายการ, กิจกรรมรณรงค์ ๑ รายการ

ปี ๒๕๕๖ ผลิตสื่อสาธารณะ ๕ รายการ, กิจกรรมรณรงค์ ๑ รายการ

ปี ๒๕๕๗ ผลิตสื่อสาธารณะ ๕ รายการ, กิจกรรมรณรงค์ ๑ รายการ

กลยุทธ์ที่ ๒

ปฏิบัติการแสวงหาภาพยนตร์ สื่อโสตทัศนศึกษาและสิ่งเกี่ยวเนื่องของชาติ

โครงการ/กิจกรรม

โครงการสำรวจจัดหาฟิล์มภาพยนตร์ สื่อโสตทัศนศึกษาและสิ่งเกี่ยวเนื่องกับภาพยนตร์ และงานคลังจัดเก็บ

กิจกรรมหน่วยกู้หนัง

กิจกรรมสืบหาภาพยนตร์ไทยในต่างแดน

ตัวชี้วัดเป้าหมาย(ผลผลิต)

เชิงปริมาณ: จำนวนภาพยนตร์ สื่อโสตทัศนและสิ่งเกี่ยวเนื่องที่ได้รับการแสวงหาและประเมินค่า

ปี ๒๕๕๕ สํารวจภาคเหนือ, จัดทำ ๑๑,๖๒๐ รายการ

ปี ๒๕๕๖ จำนวน ๒๐,๐๐๐ รายการ

ปี ๒๕๕๗ จำนวน ๒๐,๐๐๐ รายการ

เป้าประสงค์ที่ ๓

ภาพยนตร์ สื่อโสตทัศนและสิ่งเกี่ยวเนื่องได้รับการซ่อมสงวนรักษาเพื่ออนุรักษ์เป็นมรดกของชาติสืบไป

กลยุทธ์ที่ ๑

ปฏิบัติการตรวจสอบสภาพและซ่อมสงวนรักษาภาพยนตร์ สื่อโสตทัศนและสิ่งเกี่ยวเนื่องเพื่อเป็นมรดกของชาติ

โครงการ/กิจกรรม

โครงการซ่อมสงวนรักษาฟิล์มภาพยนตร์

โครงการชำระทะเบียนและแปลงสัญญาณสื่อโสตทัศน

งานถ่ายถอดเอกสารเป็นดิจิทัล

ตัวชี้วัดเป้าหมาย(ผลผลิต)

เชิงปริมาณ: จำนวนภาพยนตร์ สื่อโสตทัศนและสิ่งเกี่ยวเนื่องที่ได้รับการตรวจสอบสภาพและซ่อมสงวนรักษา

ปี ๒๕๕๔ ตรวจสอบฟิล์ม ๖๐๐,๐๐๐ ฟุต

ทำสำเนาและบำบัดฟิล์ม ๒๗๒,๘๐๐ ฟุต

พิมพ์-ล้างฟิล์มสี ๒๕,๐๐๐ ฟุต

ถ่ายถอดเป็นดิจิทัล วิดีโอเทป ๗๐๐ ม้วน, ฟิล์ม ๒๓๐,๐๐๐ ฟุต

แถบเสียง - แผ่นเสียง ๑๐๐ ม้วน/แผ่น

ปี ๒๕๕๕ ตรวจสอบฟิล์ม ๘๕๐,๐๐๐ ฟุต

ทำสำเนาและบำบัดฟิล์ม ๒๗๒,๘๐๐ ฟุต

พิมพ์ - ล้าง ฟิล์มสี ๕๐,๐๐๐ ฟุต

ตรวจสอบเอกสาร สิ่งพิมพ์ ๕๑๐ ชิ้น

ถ่ายถอดเป็นดิจิทัล วิดีโอเทป ๙๐๐ ม้วน, ฟิล์ม ๓๒๕,๐๐๐ ฟุต

แถบเสียง - แผ่นเสียง ๑๐๐ ม้วน/แผ่น

ปี ๒๕๕๖ ตรวจสอบฟิล์ม ๙๘๐,๐๐๐ ฟุต

ทำสำเนาและบำบัดฟิล์ม ๒๗๒,๘๐๐ ฟุต

พิมพ์ - ล้างฟิล์มสี ๕๐,๐๐๐ ฟุต

ซ่อมสงวนรักษาเอกสารสนเทศ ๑,๐๐๐ ชิ้น

ถ่ายถอดเป็นดิจิทัล สื่อโสตทัศน ๑,๑๐๐ รายการ, ฟิล์ม ๓๐๐,๐๐๐ ฟุต

ปี ๒๕๕๗ ตรวจสอบฟิล์ม ๙๘๐,๐๐๐ ฟุต

ทำสำเนาและบำบัดฟิล์ม ๒๗๒,๘๐๐ ฟุต

พิมพ์ - ล้างฟิล์มสี ๑๐๐,๐๐๐ ฟุต

ซ่อมสงวนรักษาเอกสารสนเทศ ๑,๒๐๐ ชิ้น
 ถ่ายทอดเป็นดิจิทัล สื่อโสตทัศน์ ๑,๑๐๐ รายการ, ฟิล์ม ๓๐๐,๐๐๐ ฟุต

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ :

การสร้างองค์ความรู้ด้านภาพยนตร์ หรือสื่อโสตทัศน์ของชาติเพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูลทั้งในและต่างประเทศ

เป้าประสงค์ที่ ๑

มีการสร้างองค์ความรู้ด้านภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์และสิ่งเกี่ยวเนื่อง
 ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ: ร้อยละของผลงานองค์ความรู้ด้านภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์และสิ่งเกี่ยวเนื่องที่
 สร้างสมขึ้น

ปี ๒๕๕๕ ร้อยละ ๒๐

ปี ๒๕๕๖ ร้อยละ ๒๕

ปี ๒๕๕๗ ร้อยละ ๓๐

กลยุทธ์ที่ ๑

จัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์และสิ่งเกี่ยวเนื่องของ
 ชาติเพื่อใช้ในการสร้างองค์ความรู้

โครงการ/กิจกรรม

โครงการทำเครื่องมือช่วยค้นภาพยนตร์

โครงการเผยแพร่ภาพยนตรานุกรม

โครงการเพิ่มพูนทรัพยากรสารสนเทศด้านภาพยนตร์

โครงการทำรายการข้อมูลเอกสารสนเทศ

โครงการพัฒนาระบบคลังภาพดิจิทัล

ตัวชี้วัดเป้าหมาย(ผลผลิต)

เชิงปริมาณ: จำนวนข้อมูลภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์และสิ่งเกี่ยวเนื่องที่เพิ่มขึ้น

ปี ๒๕๕๔ เครื่องมือช่วยค้น ๑,๓๐๐ รายการ สื่อดิจิทัล ๖๖๐ รายการ

ปี ๒๕๕๕ เครื่องมือช่วยค้น ๒,๔๓๐ รายการ สื่อดิจิทัล ๑,๓๒๐ รายการ

ปี ๒๕๕๖ เครื่องมือช่วยค้น ๓,๘๐๐ รายการ แปลงสัญญาณเอกสารสนเทศเป็นสื่อ
 ดิจิทัลเพื่อบริการ ๑,๖๕๐ หน้า/แผ่น

ปี ๒๕๕๗ เครื่องมือช่วยค้น ๔,๓๐๐ รายการ แปลงสัญญาณเอกสารสนเทศเป็นสื่อ
 ดิจิทัลเพื่อบริการ ๒,๐๖๐ หน้า/แผ่น

เป้าประสงค์ที่ ๒

มีการศึกษาและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์และสิ่งเกี่ยวเนื่องอันเป็น
 ต้นทุนทางปัญญาของสังคมแก่กลุ่มเป้าหมาย

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ: จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือผู้เข้าศึกษา

ปี ๒๕๕๕ จำนวน ๒๐ คน

ปี ๒๕๕๖ จำนวน ๒๐ คน

ปี ๒๕๕๗ จำนวน ๒๐ คน

กลยุทธ์ที่ ๑

จัดทำหลักสูตรการอบรม การสอน วิชาภาพยนตร์ศึกษาและการอนุรักษ์ภาพยนตร์

โครงการ/กิจกรรม

โครงการกิจกรรมเผยแพร่องค์ความรู้ด้านภาพยนตร์

ตัวชี้วัดเป้าหมาย(ผลผลิต)

เชิงปริมาณ: จำนวนหลักสูตรด้านภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์และสิ่งเกี่ยวเนื่องที่มีการศึกษาและถ่ายทอด

ปี ๒๕๕๕ จำนวน ๑ หลักสูตร

ปี ๒๕๕๖ จำนวน ๑ หลักสูตร

ปี ๒๕๕๗ จำนวน ๒ หลักสูตร

กลยุทธ์ที่ ๒

สนับสนุนการศึกษา วิจัยและการผลิตงานวิชาการด้านภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์และสิ่งเกี่ยวเนื่องเพื่อสร้างองค์ความรู้

โครงการ/กิจกรรม

โครงการประวัติศาสตร์ภาพยนตร์จากคำบอกเล่า

โครงการวิจัยด้านภาพยนตร์

โครงการจัดพิมพ์สื่อสิ่งพิมพ์ด้านวิชาการภาพยนตร์

ตัวชี้วัดเป้าหมาย(ผลผลิต)

เชิงปริมาณ: จำนวนผลงานวิจัยและผลงานวิชาการที่สนับสนุน

ปี ๒๕๕๔ ๖ เรื่อง

ปี ๒๕๕๕ ๘ เรื่อง

ปี ๒๕๕๖ ๑๐ เรื่อง

ปี ๒๕๕๗ ๑๐ เรื่อง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ :

การให้บริการและเผยแพร่ภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์และสิ่งเกี่ยวเนื่องเพื่อสร้างคุณค่าเพิ่มทางปัญญา สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และสร้างความปรองดองแห่งชาติ

เป้าประสงค์ที่ ๑

ให้บริการสาธารณชนได้ค้นคว้าและได้ใช้ประโยชน์จากภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์และสิ่งเกี่ยวเนื่องเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ: ร้อยละความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ

ปี ๒๕๕๔ ร้อยละ ๖๐

ปี ๒๕๕๕ ร้อยละ ๗๐

ปี ๒๕๕๖ ร้อยละ ๘๐

ปี ๒๕๕๗ ร้อยละ ๙๐

กลยุทธ์ที่ ๑

จัดบริการห้องสมุดและโสตทัศนสถานด้านภาพยนตร์ สื่อโสตทัศนและสิ่งเกี่ยวเนื่อง
สู่สาธารณะ

โครงการ/กิจกรรม

งานบริการค้นคว้าภาพยนตร์สื่อโสตทัศนและสิ่งเกี่ยวเนื่องของหอภาพยนตร์
งานทำสำเนาเพื่อการศึกษาค้นคว้า

ตัวชี้วัดเป้าหมาย(ผลผลิต)

เชิงปริมาณ: จำนวนผู้ใช้บริการ

ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๙๐๐ ราย

ปี ๒๕๕๕ จำนวน ๙๐๐ ราย

ปี ๒๕๕๖ จำนวน ๙๐๐ ราย

ปี ๒๕๕๗ จำนวน ๙๐๐ ราย

จำนวนข้อมูลภาพยนตร์ที่ให้การศึกษา ค้นคว้าในห้องสมุด

ปี ๒๕๕๖ จำนวน ๒,๗๐๐ รายการ

ปี ๒๕๕๗ จำนวน ๒,๙๐๐ รายการ

เป้าประสงค์ที่ ๒

เผยแพร่ภาพยนตร์ สื่อโสตทัศนและสิ่งเกี่ยวเนื่องสู่สาธารณชน

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ: ร้อยละความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้

ปี ๒๕๕๔ ร้อยละ ๖๐

ปี ๒๕๕๕ ร้อยละ ๗๐

ปี ๒๕๕๖ ร้อยละ ๘๐

ปี ๒๕๕๗ ร้อยละ ๙๐

กลยุทธ์ที่ ๑

จัดกิจกรรมโรงภาพยนตร์

โครงการ/กิจกรรม

โครงการจัดฉายภาพยนตร์และกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาการ
เรียนรู้

โครงการวันสำคัญทางประวัติศาสตร์ภาพยนตร์

โครงการโรงหนังโรงเรียน

โครงการดูหนังสู่ประชาคมอาเซียน

โครงการรถโรงหนังเพื่อประชาชน

ตัวชี้วัดเป้าหมาย(ผลผลิต)

เชิงปริมาณ: จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๑๔,๔๐๐ ราย

ปี ๒๕๕๕ จำนวน ๒๐,๐๐๐ ราย

ปี ๒๕๕๖ จำนวน ๓๐,๐๐๐ ราย

ปี ๒๕๕๗ จำนวน ๔๐,๐๐๐ ราย

กลยุทธ์ที่ ๒

จัดพิพิธภัณฑ์และนิทรรศการ

โครงการ/กิจกรรม

โครงการนิทรรศการถาวรเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
“พระราชธาภิเษกแห่งโสศกทัศน์” สำหรับจัดแสดงถาวรในอาคารเฉลิมพระเกียรติ

โครงการนิทรรศการหมุนเวียนและสัญจร

โครงการประติมากรรมเชิดชูบุคคลแห่งประวัติศาสตร์ภาพยนตร์

โครงการปรับปรุงและพัฒนานิทรรศการถาวร

โครงการกิจกรรมการสนับสนุนและพัฒนางานกิจกรรม

ตัวชี้วัดเป้าหมาย(ผลผลิต)

เชิงปริมาณ : จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๕,๐๐๐ ราย

ปี ๒๕๕๕ จำนวน ๑๐,๐๐๐ ราย

ปี ๒๕๕๖ จำนวน ๑๐,๐๐๐ ราย

ปี ๒๕๕๗ จำนวน ๒๐,๐๐๐ ราย

เป้าประสงค์ที่ ๓

เผยแพร่และสนับสนุนภารกิจของหอภาพยนตร์สู่สาธารณะ

กลยุทธ์ที่ ๑

ทำประชาสัมพันธ์ของหอภาพยนตร์

โครงการ/กิจกรรม

โครงการส่งเสริมภาพลักษณ์และผลิตสื่อประชาสัมพันธ์หอภาพยนตร์สู่สาธารณชน

ตัวชี้วัดเป้าหมาย(ผลผลิต)

เชิงปริมาณ : จำนวนสื่อการประชาสัมพันธ์

ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๕ รายการ

ปี ๒๕๕๕ จำนวน ๑๐ รายการ

ปี ๒๕๕๖ จำนวนสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์ ๒๕ รายการ

ปี ๒๕๕๗ จำนวนสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์ ๓๐ รายการ

กลยุทธ์ที่ ๒

พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

โครงการ/กิจกรรม

โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเผยแพร่และสนับสนุนภารกิจของหอ
ภาพยนตร์สู่สาธารณะ

ตัวชี้วัดเป้าหมาย(ผลผลิต)

เชิงปริมาณ : จำนวนระบบที่พัฒนาขึ้นเพื่อเผยแพร่และสนับสนุนภารกิจของหอภาพยนตร์สู่
สาธารณชน
ปี ๒๕๕๕ จำนวน ๑ ระบบ
ปี ๒๕๕๖ จำนวน ๑ ระบบ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ :

พัฒนาการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์ที่ ๑

หอภาพยนตร์ก้าวทันพลวัตโลก พึ่งตนเองได้และแบ่งปันแก่นานาชาติได้

กลยุทธ์ที่ ๑

พัฒนาการบริหารจัดการองค์กรให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และพันธกิจของหอ
ภาพยนตร์

โครงการ/กิจกรรม

งานพัฒนาการบริหารจัดการองค์กร

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ: เรื่องที่สามารถพัฒนาผู้ปฏิบัติงานเพื่อแก้ปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพในการ
ทำงานได้

ปี ๒๕๕๖ จำนวน ๕ เรื่อง

ปี ๒๕๕๗ จำนวน ๕ เรื่อง

กลยุทธ์ที่ ๒

พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีประสิทธิภาพโดยใช้ระบบการประเมินประสิทธิภาพการ
ทำงานและคุณลักษณะเชิงพฤติกรรม

โครงการ/กิจกรรม

โครงการพัฒนาบุคคล

ตัวชี้วัดเป้าหมาย(ผลผลิต)

เชิงปริมาณ: เรื่องที่สามารถพัฒนาผู้ปฏิบัติงานเพื่อแก้ปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพในการ
ทำงานได้

กลยุทธ์ที่ ๓

จัดทำและปรับปรุงข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์และ
พันธกิจของหอภาพยนตร์

โครงการ/กิจกรรม

ปรับปรุงข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์และพันธกิจ
ของหอภาพยนตร์

ตัวชี้วัดเป้าหมาย(ผลผลิต)

เชิงปริมาณ: จำนวนข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศที่ได้รับการปรับปรุง

ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๕ รายการ

ปี ๒๕๕๕ จำนวน ๕ รายการ

ปี ๒๕๕๖ จำนวน ๕ รายการ

ปี ๒๕๕๗ จำนวน ๕ รายการ

เป้าประสงค์ที่ ๒

บริหารสินทรัพย์เพื่อการสนับสนุนการดำเนินงานตามภารกิจของหอภาพยนตร์

กลยุทธ์ที่ ๑

ผลิตและพัฒนาสินทรัพย์เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามภารกิจของหอภาพยนตร์

โครงการ/กิจกรรม

งานบริการทำสำเนาภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์และสิ่งเกี่ยวเนื่องแก่สาธารณะ

งานจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์และสิ่งเกี่ยวเนื่อง

ผลิตหนังสือ สื่อสิ่งพิมพ์

ผลิตสินค้าของที่ระลึก

ผลิตวีดิทัศน์เพื่อการศึกษาและบันเทิง

การลงทุนทางการเงิน

ตัวชี้วัดเป้าหมาย(ผลผลิต)

เชิงปริมาณ: จำนวนผลผลิตและพัฒนาสินทรัพย์จากการดำเนินการตามภารกิจของหอ
ภาพยนตร์